

2
—
95

Šternhartček

ZPRAVODAJ OBCE ŠITBOŘIC

KVĚTEN 1995

ROČNÍK I.

Základní škola

V letošním školním roce navštěvuje školu 211 žáků (107 chlapců a 104 dívek). Je naplněno 10 tříd. O žáky i o prostředí školy pečuje 14 pedagogů a 7 správních zaměstnanců (z toho 3 pracují ve školní jídelně, kde vaří pro 142 strávníků). Za posledních 5 let je patrný trvalý úbytek počtu žáků. 30. června 95 se rozloučíme s 29 žáky 8. ročníku, přihlášených dětí do 1. ročníku je 20.

Kolektiv učitelů vedle plnění závazných osnov realizuje i vlastní program, který spočívá v uplatňování náročnějších, zajímavých metod vyučování, jež vedou u žáků k touze po poznávání. Žáci jsou aktivnější, samostatnější, pracují dle svých schopností a dosahují pěkných výsledků. Práce je náročnější, ale pro děti zajímavější. Uplatňování těchto metod se nám více daří v nižších ročnících. Starším žákům nabízíme možnost navštěvovat zájmové ne-povinné předměty, doučování, zájezdy, exkurze, soutěže apod.

Výsledky práce pedagogického sboru byly oceněny MŠMT ČR a učitelé tak získali pro školu i letos (již po třetí) mimořádnou dotaci na nákup učebních pomůcek. Získané uznání nás zavazuje k náročnější práci s dětmi.

Nejvíce si vážíme vstřícnosti rodičů, kteří jsou ochotni přijmout pozvání na přirozené setkání se žáky, rodiči a učiteli nad učivem nebo při určité práci s dětmi i pozvání na srdečnou besedu či výstavku prací žáků. Domníváme se, že tato setkání pomáhají rodičům i učitelům lépe poznat dítě, pochopit jeho potřeby a schopnosti. Můžeme tak lépe ocenit snahu dítěte i výsledky jeho práce.

Za mimořádnou pomoc škole děkujeme Obecnímu úřadu, děkujeme především za výstavbu nové tělocvičny. Děti se už nedočkavě těší na její otevření. Chystají se ještě další akce pro zlepšení prostředí školy.

řed. ZŠ Jarmila Novotnáková

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

jak jsem slíbil v prvním vydání našeho nového zpravodaje pod názvem "Štengaráček" vychází 2. číslo, které je z velké části zaměřeno na 50. výročí osvobození naší obce a tím pro naši obec ukončení 2. světové války.

K této příležitosti se 20. dubna konal pietní akt, ve kterém jsme si u pomníku padlých z 2. světové války a 1. světové války, krátce připomněli události před 50. léty a jako úctu k padlým v obou světových válkách jsme společně položili k pomníkům věnce. Společně se členy obecního zastupitelstva se tohoto aktu zúčastnila řada občanů, kterým není lhostejné, co se před 50. lety dělo, a že celý tento čas žijeme v míru. Touto cestou všem zúčastněným ještě jednou děkuji.

Na počest tohoto významného výročí jsme na budově OÚ vyvěsili státní vlajku. Je smutné, že jsme tuto vlajku nemohli uschovat, poněvadž ji někdo, nevím z jakého důvodu, ukradl.

Tento případ je zavrženíhodný a patří k veřejnému odsouzení.

Nyní Vás chci informovat o postupu výstavby vodovodu v naší obci. V současné době je prostavěno na celé stavbě téměř 10 mil. Kč. Vodovodní přivaděč bude dokončen, dle harmonogramu výstavby, v měsíci červenci. Je položeno vodovodní potrubí na přivaděči, provádí se stavba vodojemů a čerpací stanice jsou připraveny pro montáž čerpadel. Současně s tímto, jak máte možnost pozorovat, se provádí rozvody vodovodního potrubí po obci. Nyní se pokládá potrubí v 1. tlakovém pásmu, to je část obce, která je položena výše a následně se bude klást potrubí v 2. tlakovém pásmu, což je část obce níže položená.

Chceme rozvody po obci provést v tomto roce, aby nám na příští rok zůstaly pouze dokončovací práce, tj. opravy komunikací a chodníků narušených stavbou vodovodu. Vím, že stavba vodovodu nese i nepříjemné stránky, rozkopané vozovky, chodníky, tím ztížený přístup k domům. Věřte, že bych byl rád, kdyby k tomu nemuselo docházet, ale jiné východisko není, jestliže chceme zajistit každé domácnosti dostatek pitné vody.

Dodavatel v současné době zahajuje, jak je to možné, úpravy po výkopech. Nyní to chce trochu trpělivosti a pokud jste schopni, tak před

svými domy sami provádějte terénní úpravy.

Co se týče vodovodních přípojek, ty se začnou provádět jakmile se dá do provozu přivaděč a položené potrubí. První přípojky, dle sdělení dodavatele bude možné provádět nejdříve koncem měsíce června. Do této doby bude z Vaší strany nutné zajistit si stavební povolení na vodovodní přípojku, které Vám na základě žádosti (tiskopis si vyzvednete na OÚ) bude vydáno na Obecním úřadu v Šitbořicích. Každý žadatel o vodovodní přípojku si dle pokynů pracovníka montážní firmy, který Vás navštíví, provede výkopové práce pro přípojku.

Současně se stavbou vodovodu pokračujeme ve stavbě tělocvičny na základní škole. Tato stavba je před dokončením a v měsíci červnu má být tělocvična zkolaudována.

Jak jste si všimli, postupně provádíme úpravy terénu kolem staré školy. Je to vlastně pokračování zahájeného "Program obnovy vesnice". V rámci tohoto programu chceme, jak sem se zmiňoval posledně, postavit novou autobusovou zastávku na ul. Divácké, provést úpravu studny "Štengar" a jestli to bude možné opravit některé místní komunikace. K tomuto "Programu obnovy vesnice" se konala 20. dubna večer v místním kině beseda, na které přednášel a promítal zájimavé snímky z naší obce, ale i z jiných obcí, ing. arch. Kruml. Této besedy se zúčastnila řada občanů a věřím, že vzhledem k aktuálnosti celého problému, zájem občanů poroste a dosáhneme společně hezké výsledky.

Ještě se vrátím k finančnímu příspěvku na plynofikaci rodinných domků. O příspěvek jsem požádal v souladu s příslušnou směrnicí ministerstva životního prostředí ČR. V případě, že bude žádost kladně vyřízena, budu občany, kterých se to týká informovat. Finanční příspěvek však budou moci dostat ti, kteří předloží faktury, že plynofikaci v letošním roce prováděli. Ještě jednou podotýkám, že se týká těch, kteří přechází k topení uhlím na plyn nebo elektřinu.

Krátké se chci ještě zmínit o poplatcích, které jsme v minulých měsících vybírali. Je třeba Vám poděkovat, poněvadž jste pochopili nutnost zaplacení těchto poplatků a až na výjimky, jste poplatky včas zaplatili.

Je však smutné, že některí nechápou smysl pořízení popelnice a tvrdí, že žádný odpad nemají. Dovolím si tvrdit, že není možné, aby některá domácnost odpad neměla. Zvláště, když si uvědomíme do jakých obalů jsou baleny potraviny a různé zboží z drogerie apod.

Není možné tyto obaly pálit, jak některí tvrdí, poněvadž pálením ničí ovzduší karcinogenními látkami, z čehož vzniká rakovina. Všichni ti, kteří nemají popelnici nebo zaplaten poplatek za kontejner, který v krajních případech nahrazuje popelnici, budou nuceni dokládat, co dělají s odpadem, který zákonitě v jejich domácnosti vzniká.

Občané, kteří toto nechápou si říkají, to je záležitost obce a ať si to obec vyřeší. K tomu je nutno dodat, že obec není obecní úřad, starosta nebo zastupitelstvo, obec jsme my všichni, tj. společenství občanů, kteří konkrétně v Šitbořicích žijí.

Proto pokud má obec dobře prosperovat, vyvíjet se a zdravě žít, musí všichni z nás tuto základní myšlenku pochopit a chovat se podle toho, obci (společenství obyvatel) neškodit a nežít na její účet, třeba tím, že odmítá zaplatit jakýkoliv poplatek.

Podobně to platí i o pobíhání psů po obci. Obecně závazná vyhláška to zakazuje, ale přesto téměř každý den nějaký pes bez náhubku a bez vodítka po obci pobíhá.

Vzhledem k tomu, že do doby dovolených zpravidla již nevyjde, přeji Vám příjemnou dovolenou a načerpání nových sil do další práce.

Vladimír Kulíšek, v. r.
starosta obce

Upozornění

Upozorňujeme mládež ročníku 1980, že 1 měsíc před dovršením 15ti let, si požádají na obvodním oddělení Policie České republiky v Hustopečích o občanský průkaz.

K tomu předloží následující doklady:

- rodny list
- oddací list rodičů
- přihlašovací lístek (vyzvednou si na OÚ Šitbořice po předložení rodného listu)
- dvě fotografie (formát na OP)

P O L S T O L E T ī U P L Y N U L O

Vzpomínka

od konce poslední světové války, která vstoupila do historie jako světová válka druhá, ale co do rozsahu, urputnosti bojů, obětí na lidských životech, škodách způsobených na kulturních, historických a materiálních hodnotách jako válka první. Není úkolem dnešní vzpomínky rozehlírat faktory ekonomické a politické, které vedly k jejímu vzniku, ani určovat podíl viny politiků, diplomatů a státníků, kterým se nepodařilo této válečné katastrofě zabránit.

Dnešní vzpomínku bychom chtěli věnovat událostem, jenž se staly v naší obci během okupace a také si připomenout průběh fronty v Šitbořicích.

Vzpomeneme si na válečnou daň, kterou bylo vykoupeno osvobození Šitbořic v podobě padlých sovětských vojáků a místních občanů, kteří při těchto bojích zahynuli.

Na úvod by však bylo dobré připomenout si některá fakta :

Okupace Čech a Moravy začala 15. března 1939.

Tomu předcházela Mnichovská konference a následná dohoda čtyř mocností o odstoupení Československého pohraničního území Německu.

To se stalo v Mnichově 29. 9. 1938 (HITLER, MUSSOLINI, CHAMBERLAIN a DALADIER).

D O B A   O K U P A C E   A   P R Ú B Ě H   F R O N T Y

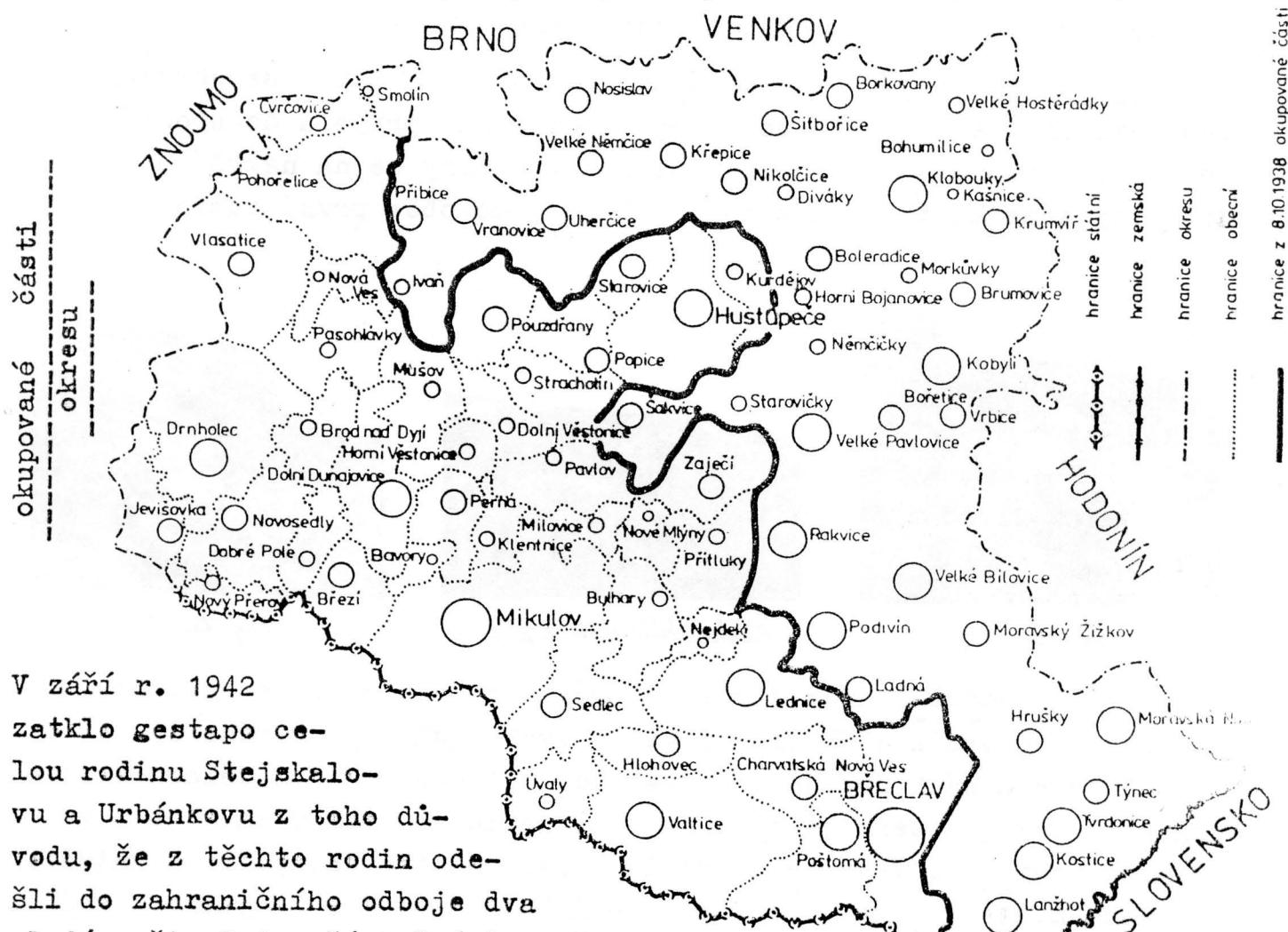
V Š I T B O Ř I C č C H

Marie Zelinková - kronikářka

Z období okupace bych chtěla připomenout jen mimořádně závažné a důležité události.

První obětí německého nacizmu v obci se stal mlynář Vilém Tocháček. Byl obviněn z hospodářské sabotáže Velkoněmecké říše a následně popraven v Kaunicových kolejích v Brně 1.10. 1941.

Do vyhlazovacího koncentračního tábora byli na jaře r. 1942 za vlečení manželé Šťastní jen proto, že byli židovské národnosti.

V září r. 1942 zatklo gestapo celou rodinu Stejskalovu a Urbánkovu z toho důvodu, že z téhoto rodin odešli do zahraničního odboje dva mladí muži. Sedm příslušníků z téhoto rodin bylo vězněno v různých koncentračních táborech až do konce války. Antonín Stejskal zahynul v koncentrační táboře Osvětim a ostatní se vrátili na jaře 1945 s podlomeným zdravím.

Pro spolupráci s odbojem byl vězněn Antonín Vozdecký, Josef Hanák, Josef Nevídal a Bohuslav Vokál. Posledně dva jmenovaní byli vězněni v kon. táboře Dachau. Mnoho dalších mladých občanů, chlapců i dívek bylo totálně nasazeno na nucené práce pro Velkoněmeckou říši. Byla to vskutku těžká doba.

Boj do posledního muže !!!

Na jaře r. 1945 bylo zřejmé, že válečná fronta se blíží i do našeho kraje. Velmi tvrdé boje o Šitbořice jsou zaznamenány v obecní kronice. Pokusím se jen velmi stručně popsat události těchto dnů.

Nikdo z občanů obce netušil, že Němci si vyhlédli šitbořské kopce za obranou linii, která měla být v tomto úseku fronty hájena do posledního muže.

Počátkem měsíce dubna německé pracovní skupiny budují zákopy kolem obce. Na tyto práce jsou nasazeni i místní občané. Dělníci přestali jezdit do práce, 14. 4. se přestává pracovat i na polích. Na území Šitbořic se soustředují německá ozbrojená vojska.

15.4. neděle - Letadla létají nad obcí, Němci se ukryvají ve vesnici. Lidé se stěhují do sklepů. Odpoledne přijela do spodní části obce další ozbrojená auta SS. Kolem 17. hodiny se na návrší u větráku objevily německé tanky a zároveň dopadly do obce první ruské granáty.

německé zákopy

Ruská letadla u N.D.

německý tank

16.4. pondělí - Je slyšet od rána prudkou a silnou střelbu. Od Klobouk, Hustopečí a Němcic je vidět vysoké sloupy tmavého dýmu. V odpoledních hodinách dopadají na vesnici letecké bomby a dělostřelecké granáty. Je poškozeno několik domů. S nevidanou silou začal boj ve večerních hodinách. Vesnice se stala cílem soustředěné palby z katuší. Na mnoha místech hořelo. Mnoho střech bylo smetených. Zahynuli první občané Šitbořic.

17.4. úterý - Značné síly Rudé armády obsazují celou obec a postupují dále k Těšanům. Zdálo se, že je utrpení konec. Měly však přijít ještě těžké chvíle. Němci se nechtěli vzdát výhodného obraného postavení. V 9 hodin zahájili Němci protiútok. Účinek byl strašný. Těžké pancéře, za podpory minometů a samopalů, Němci útočili krok za krokem, dům od domu až do večerních hodin a vytlačili ruské vojáky z vesnice. Palba z obou stran trvala celou noc.

18.4. středa - Hned ráno vzplanul boj s nevídanou prudkostí. Rusové nastoupili od Divák a Hustopečí za pomocí letectva a hlavně katuší znova k útoku. Třikrát změnily Šitbořice držitele. Nepřetržitá palba nejtěžších zbraní minutu za minutou ničila obec ohněm a výbuchy střel.

19.4. čtvrtok - Německé tanky přenechaly ochranu bojiště jednotkám esesáků a volksturmů. Rozpoutaly se boje na život a na smrt. O každý dům, příkop, ba i kanál se bojovalo. Palba byla tak hrozná, že chvílemi splynula v jednolitý rachot a burácení. Do toho se ozýval hukot motorů útočících letadel, tanků a křik bojujících. Bojovalo se zblízka, muž proti muži, bez milosrdenství a slitování. Zajatců žádná strana nedělala. Do večera měli Rusové větší část obce pod kontrolou. Jen dolní konec a Výhon ještě drželi Němci.

20.4. pátek - Celá vesnice je osvobozená. Němci, dříve než ustoupili, založili několik požárů. Ještě v noci z pátku na sobotu, chtěla německá vojska zaútočit na Šitbořice novými silami a dobýt je zpět. Avšak soustředěná palba ze sovětských děl a pověstních katuší tento plán zmařila.

21.4. sobota - První den svobody. Lidé vycházeli ze sklepů a s úžasem prohlíželi spoušt, kterou zanechala válka. Všude bylo plno střepin, náejů zbraní a výzbroje. Samozřejmě mrtví vojáci obou stran. Ze spálených domů se ještě kouřilo. Po dědině se touhal vyhledovělý a vyplášený dobytek. V následujících dnech se pochovávali padlí. Uklízela se celá obec. Lidé se stěhovali ze sklepů i když mnozí neměli kam jít. Lidé si tenkrát nezištně pomáhali.

Šitbořské bojiště rozhodlo o pádu Brna. V plánech Němců, které byly ukořistěny, byly výšiny nad vsí označeny červenou čarou s příkazem : "Kampf bis zum letzten Mann! Naturfestung vor Brünna". /Boj do posledního muže! Přírodní pevnost před Brnem/.

Na dobu, kdy šla přez Šitbořice fronta druhé světové války, vzpomíná

šitb. občan p. C Y R I L K Á Ň A (po válce Starovice).

Já sem byl také skované ve sklepě. Měl sem na starosti krmení dobetka. To víte, lidi se před frontou poskuvávají, ale dobetek byl ve chlívach a žrat chcel. Negdó jí mohel krmit. Naházele sme temu dycky nahonem do hranto a zasé do sklepa. V nedělo večír, bylo meslím 15. dubna, sem se díval, jak lítají po obloze tě fosforový střele. Víte to bylo potvora, jak to nekemu vlítlo pod křidlico do sláme, tak barák vhořel.

V pondělí ráno sem vešel ze sklepa ven, pootevřel sem vrátku, abych viděl co se kolem děje, byl takové podezřelé klid. A v tom sem ho viděl jak dou po venku dva ohromní chlapi - Rusi to byly. Voni nás zahlídl a volají na nás : "neboj sa, to Rusi". No te víte, my sme meslili, že už jsou tu všude ruští vojáci, deme do sklepa a voláme, pote ven, nebuďte se, už só tu Rusi. Všecí sme se hrnule jeden přes druhýho ven, ale mnozí temu tak rychle nevěřili. Můj otec říká: "to není možný, to se mě nezdá, abe to tak rychle proběhlo a bez střel". Bylo to pravda staré válečník také, no tak sem si povídal : "nic". Víte jak sem chodil krmit ten dobytek, říkám si, dám temu žrat a podívám se jaká je situace na naší ulici.

Otec šel se mnó. Dale sme dobetko žrat a já sem měl tenkrát napálené gořale a otec mě říká: "Cyrdo, deš to tak dobře dopadlo a už be temo německýmo nadvládí mělo být konec, vetahni z teho krytu litr gořale, ať si dáme, ať to voslavíme. Víte, my sme tégo gořalko měle ve třech místech. Á povídám, ne, ne, ne, mě se to ešče nechce líbit. Tak hotěkám k temo krytu, na holici byl klid, volám, pote vem, Rusi už só tade a voni nic. Tak zas volám podruhý, pote ven, Rusi už só tade a voni v krytu nevěřili, až poznale můj hlas, tak se hrnule ven. Dívále se na krácející Ruse. Byla to průskumná hlídka.

Lidi se začale rozcházet dom, otec začal dělat vohen v kamnech, ale mě se to pořád nelíbilo. Otec zase na mě vrangál tégo gořalko, že to zapijem, ale mě se to pořád a pořád nelíbilo.

Najednou začale štěkat kulomety, dělostřelectvo do teho začalo a tá palba vepadala tak, jak debe náš barák byl celé vobstopené ze všech stran kulometama a tá se pořád přebližovala. Tak to bylo blízko. Povídám "tato, tade je chyba, tade je nejaká zrada, tade só ešče Němci". Idu k oknu, abech se podívál co se děje a vidím naproti

nás ulic, víte vona je tak trocho véš, jak je v jednem plameňo. A do teho začale bombardovat letadla a už to všecko kolem hořelo. Tak sem s otcem rychle schládl, na gořalo sme neměle čas a honem spátke do sklepa.

Taková vám to bela kanonáda. Nad našém, tam véš je cihelna. Za nő je takový hagáci, takové lesík. V tem bele tí Němci skovaní. Voni nechale Ruse, tó průzkumnó hlídka nalezt do dědine, ved Nikolčic. Jak do nich Němci začale z té cihelně kulometama řezat, tak se ta průzkumná hlídka dala na ústup a jak se šplhale po těch kopcách, tak jich Němci skoro všecké postřílale.

č.95
domu
dvore
Na

No a když se říká, že boj o Šitbořice trval pět dní - to ta fronta tam tolik dní stála. Ba, trvalo to ved pondělka do pátko, na našem konci a dolní konec až v sobotě dopoledňa. To se drželo tam tak dlouho proto, že v Divákách byl lihovar. Diváke Ruse zdržela. Né Diváke, ale spiritus to tam držel. Rusi šle dopředo a zase se vrátili zpátky. Křídla fronty pokračovaly a ten střed zvostál stát. Voni mělé jít rovnó linijo. Ved Nikolčic šle dopředo, ved Borkávan také a ten divácké lihovar to zadržel. A tak se vlastně Šitbořice dostale do takovýho ruskýho kotla z voboch stran.

Ruští vojáci dostávali na frontě tištěný noviny a tam bylo napisaný. Jeden občan co uměl ruske z 1. válce to překládal, že tam bylo: "poslední přírodní pevnost před Brnem - Šitbořice, padla". Za těch 5. dní co Rusi dobývale Šitbořice, tak za tak dlouho doba dostale aji Brno.

Při osvobození Šitbořic zahynulo:

104 - ruských vojáků
150 - 200 - německých vojáků

15 - občanů Šitbořic
147 - domů bylo úplně zničeno

Dále je třeba si připomenout

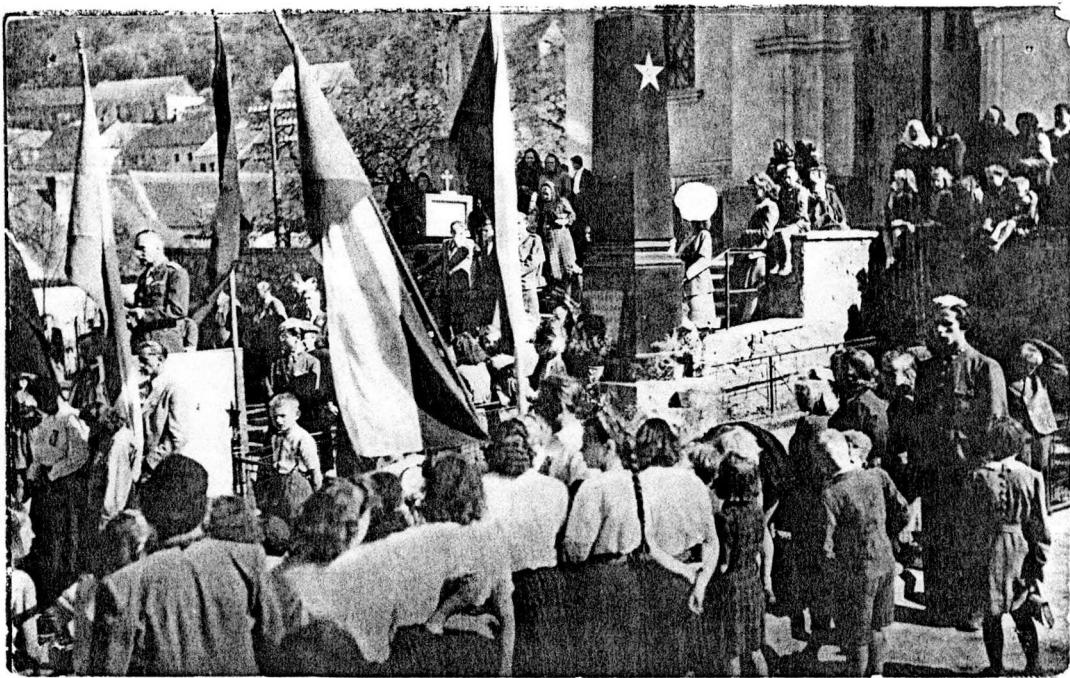
Druhá světová válka trvala celých šest let (1939 - 1945)

Zúčastnilo se jí 61 států

Ve zbrani stálo přes 110 mil. lidí

Z tohoto počtu 50 mil. osob zahynulo

Touto vzpomínkou jsme si chtěli připomět a také přiblížit skutečně těžké období války, které naši občané hlavně v průběhu fronty prožili. Nebylo možné na tak malém prostoru postihnout všechny události jenž se v obci udaly. Je pravděpodobné, že jsme některou událost málo

Odhalení památníku r. 1946

zdůraznily, nebo nechtíc na některou zapoměly. Můžeme se také rozcházet ve statistice padlých vojáků. Je jisté, že každý pamětník prožil nebo viděl průběh fronty trochu jinak a má na určité události odlišný názor. To všechno je v naprostém pořádku. V jednom bychom se však mohli shodnout všichni a to v názoru o absolutní nesmyslnosti této války, která přinesla lidstvu tolik utrpení a bolesti.

Vzpomeňme tedy ještě jednou na všechny Šitbořské občany, kteří během válečných let zahynuli a nezapomeňme také na všechny padlé ruské vojáky, kteří prošli při tom všem válečném strádání půl světa jen proto, aby daleko od svých nejbližších, v poslední přírodní pevnosti před Brnem, v Šitbořicích našli svou smrt.

f.f.

Knihovna

Obecní knihovna v Šitbořicích vás zve a zároveň nabízí knihy, které zpříjemní a zpestří chvíle vašeho volna.

V knihovně jsou knihy všech oborů a námětů pro dospělé, mládež, a také pro děti. Můžete si vypůjčit romány a povídky, knihy historické, válečné, ze současnosti, knihy dobrodružné a milostné.

Uspokojíme také kutily, zahrádkáře, chovatele, jsou tu knihy o sportu, přírodě a umění, cestopisy, kuchařky a pod. Pro děti máme velkou nabídku pohádek, povídek a říkadel. Mládeži nabízíme povídky, dobrodružnou četbu, vědeckofantastickou literaturu (sci-fi) a knihy naučné.

Knihovna patří od 1.1.1993 pod zprávu obecního úřadu a proto je provoz knihovny hrazen z rozpočtu obce.

Z rozpočtu obce byla také vyčleněna částka 5000 Kč na nákup nových knih pro letošní rok. Není to samozřejmě částka dostatečná vzhledem k dnešní ceně knih. Průměrná cena knihy se v současné době pohybuje v rozmezí mezi 80 - 100 Kč a cena knihy naučné je 200 Kč a více. V roce 1993 - 1994 bylo zakoupeno 85 nových knih.

Byl vypracován výpůjční řád a dle tohoto řádu je stanoven symbolický poplatek, jenž činí 15 Kč / rok. K 31.12. 1994 bylo v našem fondu evidováno 5 527 svazků. V současné době je v naší knihovně registrováno 130 čtenářů. Knihovna je umístěna ve staré škole v prvním poschodí.

Půjčovní doba : pondělí 16 - 19 h.
čtvrtok 16 - 19 h.

Vážení čtenáři, těšíme se na vás !

Marie Zelinková - knihovnice

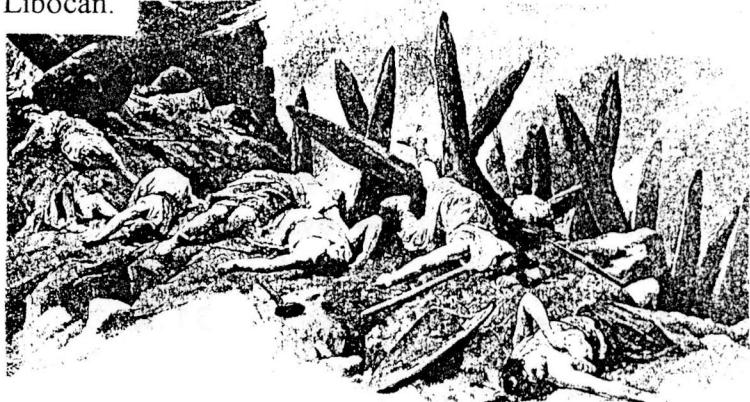
Amazonky v Čechách

Když Španělé poprvé objevili řeku Amazonku, nazvali ji Amazonas (Bojovná žena) podle toho, že po boku indiánů proti Španělům bojovali také jejich ženy.

Mužebjkyně byly totiž v řecké mytologii bojovné ženy, nepřítelkyně mužů, sídlící na ostrově Lemnu. Podle těchto řeckých bájí žil na tomto ostrově poblíže Řecka národ (Thenthosilea), ve kterém vládly ženy. Po narození chlapce ho ženy zabíjely nebo jinak mrzačily, aby se proti nim muži nemohli bouřit.

Tato stará řecká báje se dostala po úpravě kronikáře Kosmase, který zajisté tuto starou řeckou pověst znal, do jeho kroniky.

Z Kosmovy kroniky pověst přechází do kronik dalších. Nevíce však ji okořenil svou bujnou fantazií kronikář Václav Hájek z Libočan.

Po literárním zpracování od Aloise Jiráska se dostává do Starých pověstí českých pod názvem "Dívčí válka".

A Amazonky byly v Čechách !!!
f.f.

Víte, že ... ?

PŘÍJMENÍ A Jména

v ŠITBOŘICích

Přehled je zpracován dle seznamu občanů ze 7. 1. 1995.

Počet všech občanů v obci

- 1 9 2 2

Druhý příjmení celkem

- 1 8 1

Dle abecedy začíná seznam občanů příjmením

- Baran

Dle abecedy končí seznam občanů příjmením

- Zvoláneková

Nejčastěji vyskytující se příjmení

1. Konečný	- sá	134	x	16. Franěk	- ová	30	x
2. Vozdecký	- á	102	x	17. Valíček	- ová	29	x
3. Kaňa, Káňa	- ová	101	x	18. Matýšek	- ová	28	x
4. Lengál	- ová	92	x	19. Fiala	- ová	26	x
5. Nevidal	- ová	86	x	20. Klein	- ová	25	x
6. Hanák	- ová	56	x	21. Navrátil	- ová	25	x
7. Urbánek	- ová	56	x	22. Lejska	- ová	24	x
8. Matuška	- ová	53	x	23. Jelínek	- ová	22	x
9. Tihlařík	- ová	51	x	24. Kokeš	- ová	20	x
10. Zoubek	- ová	50	x	25. Běloušek	- ová	19	x
11. Němeček	- ová	45	x	26. Sáček	- ová	19	x
12. Zelinka	- ová	43	x	27. Krupička	- ová	18	x
13. Viktorin	- ová	36	x	28. Bureš	- ová	16	x
14. Stejskal	- ová	32	x	29. Drabálek	- ová	15	x
15. Tesař	- ová	31	x	30. Týbl	- ová	15	x

Ostatní příjmení se vyskytly méně jak 15 x.

Jak se jmenujeme

Jesli chcete čtenáři, můžeme se spolu vrátit malinko zpátky a ve stručnosti si připomenout, jak jsme přišli ke svému jménu, přízvisku a příjmení.

Před mnoha lety měla každá osoba jediné jméno, které se nedědi-

lo. Bylo to jméno čistě osobní. Tak tomu bylo po celou dobu pohanskou a stejný způsob se udržel ještě dluho v době křesťanské, zhruba do 13. století. V době křesťanské se pohanská jména nahrazovala pouze jmény obvyklé u křesťanů.

Toto jediné jméno přestalo být praktické v době kdy se počal zvyšovat počet obyvatel a jednotlivá sídliště začala mezi sebou stále více komunikovat.

Již koncem 12. stol. začínají představitelé šlechty připojovat ke svým jménům také jména svých opevněných sídel (hradů) a příslušnost ke svému šlech. rodu navíc zdůrazňují rodovým znakem (erbem). Například členové nejmocnějšího jihočeského šlech. rodu Vítkovců Rožmberkové, měli ve znaku bílou pětilistou růži.

Ve 14. stol. se dvěma jmény podle vzoru šlechticů, začínají označovat také vzdělanci, zpravidla podle svého rodiště (Jan z Pomuku, Petr Chelčický, Jan z Husince). Tato jména se ovšem také nedědila.

Prostý lid se však nadále označoval jen jediným jménem a bylo-li třeba rozlišit několik osob téhož jména, dělo se tak podle přízviska, které však nebylo součástí úředního jména. Přízviska se volila dle zaměstnání (švec, šenkýř), vlastnosti (veselý), místa (konečný, u potoka) atd. U osob jenž měly přízviska se také vrchnosti v úředních zápisech snadněji udržoval pořádek.

S přibývajícím počtem lidí a zejména z důvodu jejich přesídlování bylo nutné pojmenování osob upravit jednotně. Proto za císaře Josefa II. (vládl u nás v letech 1765 - 1780 jako spoluvladař se svou matkou Marií Terezii, po její smrti v r. 1780 - 1790 samostatně) bylo oficiálně nařízeno, že každý občan musí mít dvě jména (jméno rodné a příjmení). Příjmení jako jméno rodové se dědilo. Toto nařízení nezpůsobilo v té době žádné velké potíže, protože každý poddaný už to nějaké přízvisko měl a toto přízvisko se zpravidla po malé úpravě stalo jeho příjmením, které bylo dědičné.

Pokud bychom si chtěli připomět nejstarší jména v obci tak jsou z roku 1412 a jsou německá (Anderl, Treps, Khamer aj.), poněvadž Šitbořice byly v té době asi 1. stol. německé.

Po válkách s Matyášem Korvínem se Šitbořice zase počeštily a v letech 1679 - 1720 byly u nás jména už jenom česká. Pro lepší představu si některá z nich připomeneme.

Slzák, Zachariáš, Mládek, Zoubek(Zubek), Kubíček, Sáček, Nevidal, Ka-

ň, Kania, Viktorin, Valíček, Novotný, Krokvička, Hanák, Vahala, Vo-
kál, Hladký, Chalupa, Líska, Koutný(Kutnij), Lejska, Lejsek, Polák,
Drabálek, Kovařík, Pěček, Lengál(Lingal), Svoboda, Sykora, Tomanec ,
Ryšavý, Čermák, Tesař, Hladký, Buchta, Matýšek, Kadlec, Onuca(Onutza),
Fiala, Kumpa, Rozsíval, Ningal, Franěk, Zelinka, Zemánek, Záblatský ,
Zahradník,Konečný(1764), Paulík, Sedlák, Navrátil,Vozdecký,Hladuvka ,
Furman, Vítek, Kokeš, Putna, Šebela, Goba, Vostřížek a Hnilica.

Tato příjmení jsou opsána z nejstarší matriky v Šitbořicích ,
kterou založil 8. února r.1679 farář Václav Pokorný. Roku 1702 je v
matrice zemřelých zajímavý zápis: " Roku 1702 zemřela Kathorina Gni -
licová stará 84 let, dožila zvlášt vysokého věku.

Přehled oblíbenosti rodných jmen v Šitbořicích

Počet druhů jmen ženských	-	1 1 9
Počet druhů jmen mužských	-	9 8
Počet druhů jmen celkem	-	2 1 7
Josef - 103 x	Oldřich - 20 x	Marie - 177 x
František- 86 x	Karel - 18 x	Jana - 54 x
Jan - 68 x	Martin - 17 x	Anna - 40 x
Jiří - 56 x	Michal - 16 x	Ludmila - 31 x
Jaroslav - 54 x	Ladislav - 15 x	Zdenka,ň - 29 x
Pavel - 52 x	Vladimír - 14 x	Božena - 26 x
Antonín - 49 x	Vlastimil- 14 x	Františka- 26 x
Petr - 42 x	Milan - 13 x	Jiřina - 23 x
Václav - 37 x	Alois - 12 x	Eva - 21 x
Zdeňek - 31 x	Marek - 11 x	Hana - 21 x
Tomáš - 28 x	Stanislav- 10 x	Lenka - 21 x
Miroslav - 27 x	Radek - 8 x	Jarmila - 19 x
		Marta - 11 x

Ostatních jmen je méně než je v přehledu uvedeno.

Konečný	Josef	- 10 x	Kaňová	Marie	- 13 x
Kaňa	Antonín	- 8 x	Nevidalová	Marie	- 13 x
Konečný	Jaroslav	- 8 x	Vozdecká	Marie	- 13 x
Urbánek	Josef	- 7 x	Lengálová	Marie	- 7 x
Vozdecký	František-	7 x	Tihlaříková	Marie	- 7 x

Z výše uvedeného přehledu shody jména a příjmení je zřejmé, že ani Josef II. zavedením příjmení, nevyřešil problém podobnosti jmen v Šitbořicích. Šitbořsky řečeno: " Každé máme nejaký přezdísko ". f.o.f.

Informace

PROVOZNÍ DOBY V OBCHODECH A SLUŽBÁCH

POTRAVINY - JEDNOTA MIKULOV

Po - Pá 6,00 - 18,00
So 6,00 - 10,30

SMÍŠENÉ ZBOŽÍ - STROUHAL + KOVAŘÍK

Po - Pá 6,00 - 12,30/ 16,00 - 18,00
So 6,00 - 12,00

SMÍŠENÉ ZBOŽÍ - PETRLA

Po - Pá 6,00 - 12,30/ 14,30 - 18,30
So 6,00 - 12,00

TEXTIL, OBUV - KRUPIČKOVÁ LUDMILA

Po - Pá 6,30 - 12,00/ 15,00 - 18,00
St 6,30 - 12,00 So 6,30 - 10,30

SBĚRNA PRÁDLA, TEXTIL

Po 8,00 - 12,00
Út - Pá 8,00 - 12,00/ 16,00 - 18,00
So zavřeno

KADEŘNICTVÍ, HOLIČSTVÍ - JELÍNKOVÁ B.

Po zavřeno
Út a Čt 7,30 - 15,30
Pá 11,00 - 18,30
So 7,30 - 12,00

KADEŘNICTVÍ, HOLIČST. - VIKTORINOVÁ J.

Po - Pá 8,00 - 11,00/ 14,00 - 19,00
St zavřeno
So na objednání

POŠTA

Po - Út 7,00 - 12,15/ 12,45 - 15,30
St 7,00 - 12,15/ 12,45 - 17,00
Čt - Pá 7,00 - 12,15/ 12,45 - 15,30

Služby na staré škole

KOSMETICKÉ SLUŽBY - JELÍNKOVÁ MARIE

Út 15,00 - 18,00
So 8,00 - 14,00

SKLENÁŘSTVÍ

Po 14,00 - 18,00
Čt 8,00 - 12,00

OPRAVA OBUVI - ONUCA VÁCLAV

Po, Čt, 8,00 - 12,00/ 16,00 - 18,00
Út, Pá, 8,00 - 12,00
St, So, zavřeno

ČESKÁ SPOŘITELNA

Út 9,15 - 14,30
Čt 9,45 - 15,00
Pá 7,45 - 11,00

inzerce

Montipo

Povelny Vladimír

OPRAVY DOMÁCÍCH EL. SPOTŘEBIČŮ

f.ETA, ROMO, MORA...

- vířivé pračky ROMO jedn. i kombi, německé vířivé pračky WM
- odstředivky prádla ROMO, FRYMETA, KLAD
- el.sporáky, teplovzdušné trouby, el. odporové trouby
- vysoušeče vlasů, ondulační kleště, kulmy
- vysavače, žehličky, vařiče, kávomlýnky, kágovary, šlehače, mixery, remosky, kuchynské strojky, ventilátory, grillovací jednotky, svářecky fólií, el. pánev a pod.

Příjem oprav pondělí - sobota
Provádíme svoz a rozvoz poškozených a opravených věcí až do domu naší dopravou.

Zájemci o tuto službu nechť se obrací písemně na adresu:

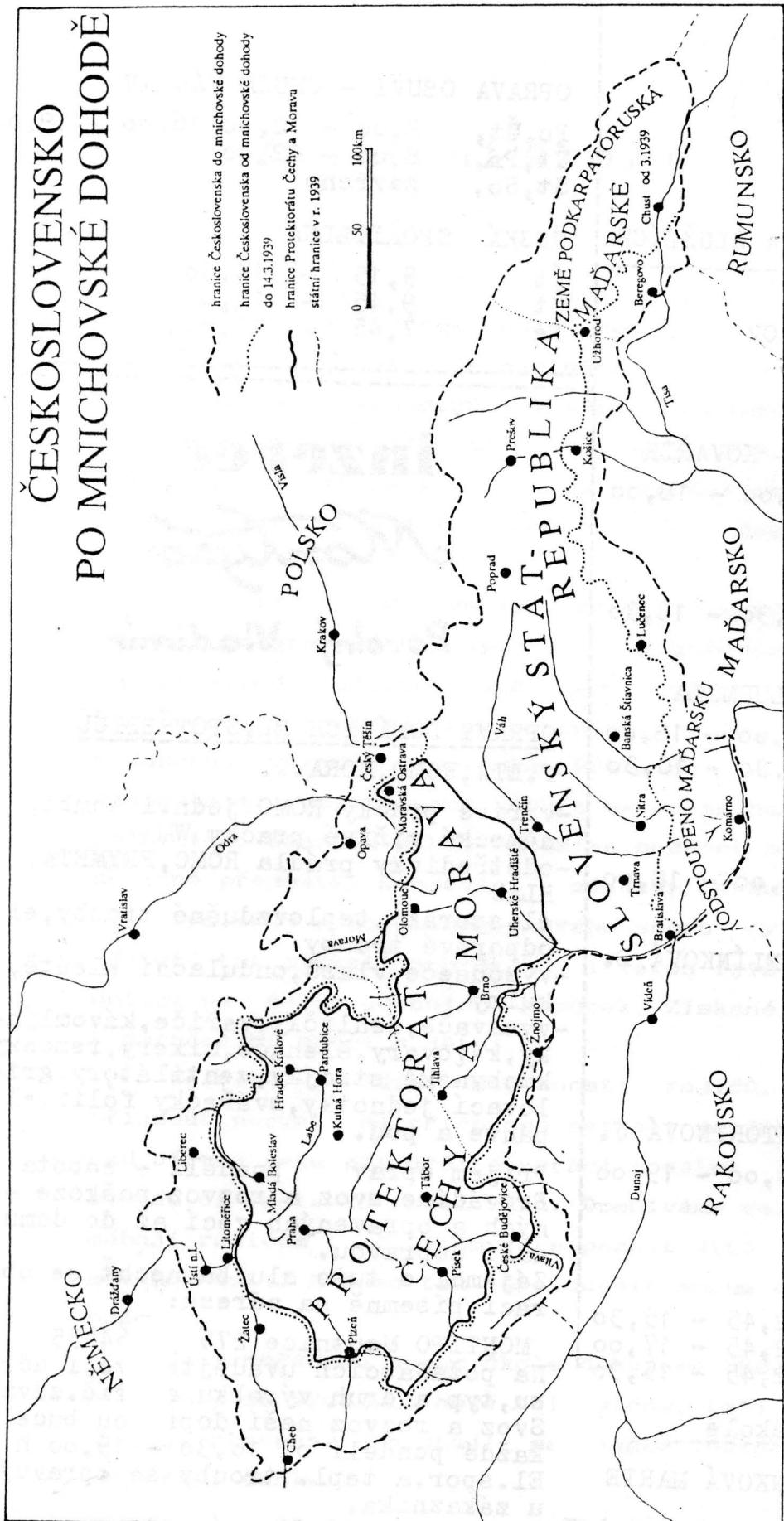
MONTIPO Meutnice 275 664 55
Na požadavcích uvádějte svoji adresu, typ a druh výrobku a příč.závady
Svoz a rozvoz naší dopravou bude každé pondělí od 16,30 - 19,00 h.
El.spor.a tepl. trouby se opravují u zákazníka.

Záruka provedené práce je 3-měsíce.
Svoz a rozvoz až do domu ZDARMA!

Sport

Valtice	-	Šitboř.	3:0	
Šitboř.	-	Zaječí	4:0	
FOTBAL	Lednice	-	Šitboř.	1:2
Okr.př.mužů	Šitboř.	-	Kobylí	1:0
	Lok.Břec-		Šitboř.	1:3
	Šitboř.	-	Šakvice	0:1

ČESKOSLOVENSKO PO MNICHOVSKÉ DOHODĚ

Za redakční radu při OÚ Šitbořice
p. František Franěk
ing. Josef Zelinka

Vysovétnivky k obrazovým příloham: str. 4 - Mapa I. republiky do Mnichovské dohody 1918 - 1938. Spor o Těšínsko s Polskem a spor o Slovensko a Zakarpatskou Ukrajinu s Maďarskem byl dořešen až r. 1920. str. 5 - Okupované části okr. Břeclav. str. 6 - obr. Zleva - německé zákopu v Gagrazech, ruská letadla u Nových dvorů, německý tank T - 34 / 85 u domu č.p. 312. str. 9 - Na dvoře domu č.p. 95. V tomto domě dne 17.4.1945 zajali Němci asi 33 ruských vojáků a na sokolském cvičišti je postříleli. Pouze jeden se zachránil útěkem do domu č.p. 361. Svédkem tohoto byl Alois Stejskal majitel domu č.p. 95, který je na fotografii. str. 10 - Odhalení pomníku u kostela postaveného na památku obětem bojů. Je zde pochováno 56 sovětských vojáků. Soubor fotografií použitých v zpravidali je z archivního slibnýho krátkáře Františka Zelinky.

str. 4 - Mapa I. republiky do Mnichovské dohody 1918 - 1938. Spor o Těšínsko s Polskem a spor o Slovensko a Zakarpatskou Ukrajinu s Maďarskem byl dořešen až r. 1920. str. 5 - Okupované části okr. Břeclav. str. 6 - obr. Zleva - německé zákopu v Gagrazech, ruská letadla u Nových dvorů. str. 7 - Zničený ruský tank T - 34 / 85 u domu č.p. 312. str. 9 - Na dvoře domu č.p. 95. V tomto domě dne 17.4.1945 zajali Němci asi 33 ruských vojáků a na sokolském cvičišti je postříleli. Pouze jeden se zachránil útěkem do domu č.p. 361. Svédkem tohoto byl Alois Stejskal majitel domu č.p. 95, který je na fotografii. str. 10 - Odhalení pomníku u kostela postaveného na památku obětem bojů. Je zde pochováno 56 sovětských vojáků. Soubor fotografií použitých v zpravidali je z archivního slibnýho krátkáře Františka Zelinky.